

El Brexit vist des d'una perspectiva catalana

Oriol Martínez Alòs-Moner. Economista. Membre de la sectorial d'Economia de l'ANC i membre de Our Future in Catalonia.

“El Brexit ha tingut més d'un resultat, d'acord amb els diferents enfocaments que tenen les quatre nacions del Regne Unit (UK) sobre el projecte europeu, sobretot entre Escòcia i Anglaterra.”

El resultat del referèndum per a decidir la sortida del Regne Unit de la Unió Europea —conegut com a *Brexit*— ha commocionat els mercats, les institucions polítiques i les societats europees. Què se'n pot extreure des d'una perspectiva catalana?

El *Brexit* ha mostrat com els esdeveniments poden seguir un camí contrari al traçat per Brussel·les i l'*establishment* europeu. Sens dubte, la sacsejada ha estat major per la negligència de les institucions europees en considerar aquest escenari, i això inclou les profecies sobre els problemes que tindria una Catalunya independent per a romandre a la Unió Europea (UE).

El *Brexit* ha tingut més d'un resultat, d'acord amb els diferents enfocaments que tenen les quatre nacions del Regne Unit (UK) sobre el projecte europeu, sobretot entre Escòcia i Anglaterra. El massiu vot pro europeu d'Escòcia —el 62% va votar de romandre— evidencia una major homogeneïtat que al conjunt de l'UK. Això s'explica per l'efecte positiu de la UE sobre l'economia escocesa, que contraresta el domini que tradicionalment ha tingut l'economia anglesa. Quina ironia pensar que fa dos anys molts escocesos van votar contra la independència sota la amenaça (falsa) que deixar l'UK implicaria sortir de la UE!

Segons un argument que exposen Alesina i Spolaore en el llibre *La mida de les nacions*, els països grans, comparats amb els petits, assoleixen una escala significativa —bàsicament per a finançar un exèrcit potent en tenir més capacitat de recaptació— però a costa d'aplicar polítiques que creen descontentament entre algunes de les regions. Els autors suggereixen que acords subestatsals específics podrien ser una solució per a desfer l'entrellat. Però això és poc realista vista la rigidesa amb què funcionen els estats i les institucions multilaterals —com s'ha comprovat aquests dies amb la negociació de Brussel·les a trobar una sortida específica per als escocesos. És també per aquests problemes estructurals en el si dels grans països que nacions com Escòcia i Catalunya estan empenyent els seus processos d'independència.

Sota aquest enfocament, la independència permetria a Catalunya escapar de decisions majoritàries a Espanya que no afavoreixen els seus objectius com a nació —o fins i tot li perjudiquen—, alhora que podria seguir la seva pròpia agenda internacional, diferenciada de la de Madrid. Un exemple és la xarxa ferroviària concèntrica (cap a Madrid) de passatgers i mercaderies, tant en inversions com en disseny, feta contra qualsevol criteri racional d'anàlisi cost-benefici. Un altre exemple és el de la Patent Unitària Europea, a la qual s'hi oposa Espanya, pràcticament en solitari, i que va en perjudici del teixit innovador català.

L'última lliçó que extraïem del *Brexit* és que, més enllà de possibles connotacions xenofòbes, ha sigut una bufetada monumental a l'*establishment* i a les societats urbanes cosmopolites per part dels grups de rendes baixes del camp i de les regions desindustrialitzades. Així, d'alguna manera s'exemplifica fins a quin punt hi ha divisions socials de classe a les nostres societats que, entre altres coses, dificulten la idea de construcció d'un país. Parafraçant *The Economist* (2 de juliol), perquè la globalització sigui acceptada per tota la societat, cal una tasca incessant de desmantellament de privilegis, lluitar contra els interessos especials, obrir sectors a la competència i eliminar barreres d'entrada a nous competidors.

Juliol, 2016